

Stichting duurzame Ontwikkeling Nederland Suriname

Congres 'Ontwikkelingen in de duurzame landbouw in Suriname' 4 en 5 juni 2015, Paramaribo, Suriname

JanWillem Breukink
Voorzitter Seed Valley, ex CEO Incotec

Workshop ***Kansen voor een verbeterde zaadvoorziening Suriname***

Probleemstelling

Zaaizaad en plantgoed (Uitgangsmaterialen) zijn de basis voor een goede en gezonde start van elke teelt. Zowel genetisch als fysiologisch moet getracht worden het zaad in een optimale conditie te brengen, zodat de teler het meeste rendement uit zijn teelt kan halen. Goed zaad is belangrijk voor het verbeteren van de oogstzekerheid maar ook om de teler de mogelijkheid te geven duurzamer te produceren (minder bestrijdingsmiddelen, meststoffen en water) en de kwaliteit van het eindproduct te verhogen (veiliger, schoner, smaakvoller, beter houdbaar). Beter zaaizaad creëert alleen een toegevoegde waarde als de teler ook werkelijk in staat is om de potentie uit het uitgangsmateriaal te halen door te beschikken over de juiste kennis, vaardigheden en mogelijkheden om een goed gewas te telen. Goed zaad zal nog beter tot zijn recht komen als er gewerkt wordt aan het op een technisch en economisch hoger plan brengen van de hele land- en tuinbouw. In Suriname wordt er onvoldoende structureel gewerkt aan het verbeteren van land- en tuinbouw waardoor de internationale zaadindustrie Suriname nog te veel links laat liggen. Suriname is een klein land, maar een land met enorme agrarische potentie. Hoe versterken wij de agrarische sector van Suriname en hoe kan goed uitgangsmateriaal hier een bijdrage aan leveren?

Mogelijkheden

Zaden kunnen veel toegevoegde waarde creëren voor telers in de verschillende lokale markten zoals in Suriname. Maar dat kan alleen als er ook gewerkt wordt aan een verdere professionalisering en ontwikkeling van de interne en externe markt.

Zo zal er aan een ketenontwikkeling gewerkt moeten worden waarbij gekeken wordt naar het hele proces van zaadje tot mond. Elke stap in de keten moet aandacht krijgen en er mogen geen zwakke schakels zijn die het proces kunnen verstoren.

Je kunt daarbij de volgende schakels onderscheiden:

- De teelt. Er zal voldoende teelt technische kennis aanwezig moeten zijn om een goed, veilig en duurzaam product te kunnen produceren. Naast het verzorgen van goede farm input (zaden, bemesting, apparatuur, gewasbescherming, water, gewasafdekking, etc, etc) zal de teler voldoende kennis moeten hebben om zijn gewas goed te managen en te kunnen sturen. De betekening dat de teler zijn teelt technische kennis moet verhogen door opleiding, via kennisuitwisseling, via teelt technische adviseurs en via samenwerking. Logistiek. Vanaf het moment van oogst tot het moment dat het product bij de consument ligt zal de logistiek goed

georganiseerd moeten worden, waarbij gekeken wordt naar een goede verpakking, goed vervoer naar de distributiecentra (gekoeld, binnen gestelde houdbaarheidstermijnen, juiste verwerking en behandeling van product). Indien dit niet goed georganiseerd is zal veel van het product verloren gaan en zal de consument het vertrouwen in het product verliezen.

- De afzet. Er zal gezorgd moeten worden voor een goede afstemming van productiecapaciteit en vraag in de markt. Verder zal er mogelijk vanuit de keten vraag moeten worden gecreëerd richting de markt. Dit vraagt dat telers gaan samenwerken in zowel aanbod als in onderhandelingskracht en dat er een duidelijke rol is voor de handel. Veelal wordt hier gezocht in een meer coöperatieve samenwerking.
- De Consument. Er zal vraag- en marktgericht gewerkt moeten worden. Er zullen productconcepten moeten worden ontwikkeld die toegevoegde waarde creëren en continuïteit in de vraag stimuleren. Hierin zullen de belangrijke spelers in de keten met elkaar moeten samenwerken, denk aan telers, handel en retail.

De rol van de zaadindustrie is hierin belangrijk omdat zij met hun rassen en zaadkwaliteit al deze schakels kunnen beïnvloeden en helpen hier toegevoegde waarde te creëren voor alle spelers zoals:

- Teelt: resistentie tegen ziektes, uniformiteit en kwaliteit van eindproduct, opbrengst.
- Logistiek: houdbaarheid, transportsterkte, verwerking.
- Afzet: oogstzekerheid, kwaliteit van eindproduct, leverbetrouwbaarheid (jaar rond teelt).
- Consument: veiligheid eindproduct (schoon geteeld), smaak, uiterlijk (kleur, vorm).

Aanpak in Suriname

Bij het op een hoger plan brengen van de land- en tuinbouw kan de (internationale) zaadindustrie een belangrijke bijdrage leveren, maar hiervoor is een goede en gedegen ontwikkelingsinfrastructuur nodig waarin aandacht wordt gegeven aan alle eerder genoemde schakels.

Goed zaad zal alleen een voedingsbodem hebben als deze waarde kan creëren en de inkomens van uiteindelijk de telers zal verbeteren. Samenwerken is daarbij essentieel waarbij er een sterke samenwerkingsstructuur ontstaat tussen ondernemers, overheid en onderzoek (kennisinstellingen). Hierbij zal ook het onderwijs een belangrijk element tot succes zijn, want het begint bij het versterken en opbouwen van kennis in de keten.

Planmatige werken en continuïteit creëren in de ontwikkeling van land- en tuinbouw in Suriname zal vertrouwen wekken en internationale bedrijven, zoals de zaadbedrijven, aantrekken om in deze markt te investeren. Het opstarten van kleinschalige projecten is daarbij een goed middel om resultaten te laten zien en een vliegwiel te creëren tot meer projecten en een echte ontwikkeling op gang te brengen.